

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΟΥ

Γεννήθηκε στους Ν. Ψαθάδες Διδυμοτείχου το 1947, τέλειωσε το Δημοτικό Σχολείο των Ν. Ψαθάρων και ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του στο εξατάξιο Γυμνάσιο Διδυμοτείχου. Αποφοίτησε από το Τμήμα Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας με σπουδές στα Γερμανικά, στην Ιστορία, στην Παιδαγωγική και στην Κοινωνιολογία, στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην Παιδαγωγική και αναγορεύτηκε διδάκτορας Φιλοσοφίας από το ίδιο Τμήμα και Πανεπιστήμιο στις 29 Ιανουαρίου του 1980. Διορίστηκε, το 1981, μόνιμος καθηγητής Παιδαγωγικής στη Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΣΕΛΕΤΕ, νυν Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), στη συνέχεια μόνιμος επίκουρος και καθηγητής πρώτης βαθμίδας στο Τμήμα Βρεφονηπιοκόμων του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης. Το 1986 εκλέχθηκε στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ. αρχικά ως επίκουρος καθηγητής με θητεία και στη συνέχεια (1990) ως αναπληρωτής καθηγητής. Τον Δεκέμβριο του 1993 εξελέγη αναπληρωτής καθηγητής και τον Δεκέμβριο του 1997, καθηγητής στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., στο οποίο υπηρετεί μέχρι σήμερα.

Δίδαξε με ανάθεση σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Νηπιαγωγών, Τμήμα Χημείας, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών της Νομικής Σχολής κ.ά.), του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, του Πανεπιστημίου Αιγαίου και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης με βάση το Π.Δ. 407/80. Επίσης, έχει διδάξει σε πολλά τμήματα στο Πρόγραμμα Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και σε πολλά επιμορφωτικά προγράμματα.

Διετέλεσε Πρόεδρος του Ιδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας «Άγιος Παντελεήμονας» Θεσσαλονίκης, του Συμβουλίου Επιλογής Σχολικών Συμβούλων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Αναπληρωτής Πρόεδρος και Πρόεδρος του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., Διευθυντής του Τομέα Παιδαγωγικής του ιδίου Τμήματος, Διευθυντής του 1^{ου} ΠΕΚ Θεσσαλονίκης, μέλος του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (πρώην Α.Π.Θ.), του Κεντρικού Εκλεκτορικού Σώματος για την κρίση των καθηγητών Α.Τ.Ε.Ι., του Συμβουλίου Επιλογής Διευθυντών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και της Επιστημονικής Επιτροπής του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου.

Επίσης, υπήρξε συντονιστής Επιμορφωτικών Προγραμμάτων του έργου «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση» (το έργο αυτό ανήκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης»), συντονιστής Επιμορφωτικών Διαδικασιών, για το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το Νέο Σχολείο – Σχολείο 21^{ου} αιώνα, μέλος τριμελούς επιτροπής επιστημονικής υποστήριξης Εισαγωγικής

Επιμόρφωσης Επιμορφωτών για τα σχολικά έτη 2010-2011 και 2011-2012, μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Έργου «ΕΥΡΥΔΙΚΗ - θετικές ενέργειες υπέρ των γυναικών» και επιστημονικός υπεύθυνος της Δράσης ΙΙ, «Πρακτική Άσκηση», του παραπάνω Έργου, μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Προγράμματος «Equal», καθώς και μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης.

Τέλος, διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Παραρτήματος Μακεδονίας της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, του Διοικητικού Συμβουλίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της (για δύο θητείες). Τον Μάρτιο του 1999 ιδρύθηκε μετά από δική του πρωτοβουλία το Εργαστήριο Μικροδιδασκαλίας, στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ, του οποίου σήμερα είναι Διευθυντής. Από τον Σεπτέμβριο του 2008 είναι Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, από τον Σεπτέμβριο του 2011 Διευθυντής του Τομέα Παιδαγωγικής και από τον Ιούλιο του 2010 Διευθυντής του 1^{ου} ΠΕΚ Θεσσαλονίκης.

Έχει διοργανώσει και έχει συμμετάσχει σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια καθώς και σε ημερίδες· έχει επιμεληθεί την έκδοση τιμητικού τόμου για τα 65χρονα του καθηγητή Παναγιώτη Δ. Ξωχέλλη (2001), την έκδοση πρακτικών πανελληνίου συνεδρίου με θέμα την «εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην Ελλάδα τα τελευταία 50 χρόνια» (2003), την έκδοση των πρακτικών του 4^{ου} και του 5^{ου} πανελληνίου συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, καθώς και του 11^{ου} και του 12^{ου} διεθνούς συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, όπως και την έκδοση ενός βιβλίου του καθηγητή του (H.M. Elzer) στα γερμανικά σε συνεργασία με τον F.J. Eckert (1992). Είναι, από κοινού με την Ελ. Ταρατόρη, διευθυντής της παιδαγωγικής σειράς «Καινοτομίες στην Εκπαίδευση», που εκδίδεται από τον εκδοτικό οίκο Αδελφών Κυριακίδη. Επίσης, έχει εποπτεύσει και εποπτεύει πολλές εργασίες πρώτου και δευτέρου κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών.

Έχει συγγράψει μέχρι σήμερα, είτε μόνος είτε από κοινού με άλλους, δέκα βιβλία στα ελληνικά και τέσσερα στα γερμανικά και μεγάλο αριθμό άρθρων· έχει κάνει πολλές εισηγήσεις και ανακοινώσεις σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια και έχει μεταφράσει δύο βιβλία του καθηγητή H.M. Elzer από τα γερμανικά στα ελληνικά. Η επιστημονική και ερευνητική του δραστηριότητα εστιάζεται κυρίως σε θέματα Θεωριών της Αγωγής και της Σχολικής Παιδαγωγικής, και συγκεκριμένα στην Εκπαιδευτική Πολιτική, στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, στην Εκπαίδευση και στην Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών, στις Κατ' οίκον Εργασίες και στη Μικροδιδασκαλία.

Δημοσιεύσεις

A) Βιβλία

Ελληνόγλωσσα

1. *Παιδαγωγική και Εκπαίδευση: Αναζητήσεις, θέσεις και προτάσεις* (2012). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 252 .
2. *Οι ομάδες εργασίες των μαθητών* (με Μ. Αναγνωστοπούλου), (2011). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 152 .
3. *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική, συμβολή στη διάχυση της παιδαγωγικής σκέψης* (2013¹¹). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 270.
4. *Οι κατ' οίκον εργασίες μέσα από την ανίχνευση της ελληνικής και διεθνούς εμπειρίας. Ένα πολυδιάστατο παιδαγωγικό ζήτημα* (με Π. Στραβάκου και Μ. Κουγιουρούκη), (2007). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 216
5. *Εισαγωγή στη Θεματική της Διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας* (2007). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 366.
6. *Σκέψεις και Προβληματισμοί για την Αναβάθμιση της Εκπαίδευσης* (2003). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 144.
7. *Τα ΠΕΚ ως φορείς θεσμοθετημένης επιμόρφωσης και η συμβολή τους στη διδακτική πράξη, Το παράδειγμα του 1^{ου} ΠΕΚ Θεσσαλονίκης* (με Π. Στραβάκου) (2003). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 216.
8. *Η Μικροδιδασκαλία στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, Μία θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση* (1997). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 365.
9. *Οι κατ' οίκον εργασίες των μαθητών, Μία ερευνητική προσέγγιση* (1995). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 374.
10. *Η προετοιμασία μαθήματος από τη σκοπιά των εκπαιδευτικών, Μια εμπειρική παιδαγωγική έρευνα* (με Ελ. Ταρατόρη) (1992). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 128.
11. *Η ειδικευση των εκπαιδευτικών της Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μια εμπειρική παιδαγωγική έρευνα* (με Ελ. Ταρατόρη) (1990). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Γιαχούδη-Γιαπούλη, σσ. 128.

12. Προετοιμασία και σχέδιο μαθήματος (1989) (και στα αλβανικά, Αμερικάνικη Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης, 1996). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη.

Ξενόγλωσσα

1. Chatzidimou, D., *Hausaufgaben, Einstellung deutscher und griechischer Lehrer* (με Ελ. Taratori) (1995). Frankfurt am Main: Verlag Peter Lang, S. 120.
2. *Hausaufgaben, Einstellungen deutscher und griechischer Lehrer* (1994). Frankfurt am Main: Verlag Peter Lang, S. 120.
3. *Pädagogische und didaktische Reflexionen* (1989). Frankfurt am Main: Verlag Haag und Herchen, S. 70.
4. *Die Praktische Relevanz des Sokratischen Prinzips* (1980). Frankfurt am Main, Bern, Cirencester/U.K.: Verlag Peter Lang, S. 244 (διδασκτορική διατριβή).

B) Επιμέλειες πρακτικών συνεδρίων

Ελληνόγλωσσα

1. *Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, IB' Διεθνές Συνέδριο, Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση* (με Ελ. Ταρατόρη, Χρ. Βιτσιλάκη, Κ. Χατζηδήμου), (2008). Αθήνα: Ατραπός, σσ. 379.
2. *Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα, τόμοι Α' και Β'.* (με Κ. Μπίκο, Π. Στραβάκου, Κ. Χατζηδήμου), (2007). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 660 και 648 αντίστοιχα.
3. *Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, IA' Διεθνές Συνέδριο, Το σχολείο στην κοινωνία της πληροφορίας και της πολυπολιτισμικότητας* (με Χρ. Βιτσιλάκη), (2006). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 1136.
4. *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα, Πρακτικά του 4^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου* (με Ελ. Ταρατόρη, Μ. Κουγιουρούκη, Π. Στραβάκου), (2004). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 771.

5. *Η εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην Ελλάδα τα τελευταία 50 χρόνια* (με Ελ. Ταρατόρη, Μ. Κουγιουρούκη), (2003). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 444.
6. *Παιδαγωγική και Εκπαίδευση, τιμητικός τόμος για τα 65χρονα του καθηγητή Παναγιώτη Δ. Ξωχέλλη*, (2001). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 798.

Ξενόγλωσσα

1. *Der Mensch und seine Verwirklichung, Grundlegung einer Philosophie der Bildung* (με F. J. Eckert), (1991). Frankfurt am Main: Verlag Haag und Herchen, S. 102.

Γ) Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά (επιλογή)

1. «Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών της γενικής και της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης σήμερα: μια κριτική θεώρηση» (με Κ. Χατζηδήμου). *Νέα Παιδεία*, 2010, τ. 134, σσ. 69-78.
2. «Αποτίμηση του έργου του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας από την πλευρά των διευθυντών: μία εμπειρική διερεύνηση» (με Χρ. Βιτσιλάκη). *Κίνητρο*, 2006, τ. 7, σσ. 77-99.
3. «Το Ολοήμερο Σχολείο των τελευταίων δέκα χρόνων στη χώρα μας: μια κριτική αποτίμηση», *Κίνητρο*, 2005, τ. 6, σσ. 7-18.
4. «Το επάγγελμα των εκπαιδευτικών σε συνάρτηση με την επιμόρφωση» (με Ελ. Ταρατόρη), *Κίνητρο*, 1999-2000, τ. 2, σσ. 9-26.
5. «Η κατάργηση της επετηρίδας και ο τρόπος αντικατάστασής της», *Επιθεώρηση Επιστημονικών και Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 1999, τ. 1, σσ. 110-113.
6. «Η εξομοίωση των πτυχίων των αποφοίτων των Παιδαγωγικών Ακαδημιών και Σχολών Νηπιαγωγών με τα πτυχία των Παιδαγωγικών Τμημάτων Α.Ε.Ι. – Μια ερευνητική παιδαγωγική προσέγγιση» (με Ελ. Ταρατόρη), *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 1989, τ. 49, σσ. 41-52.

Δ) Άρθρα σε συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων (επιλογή)

1. «Συνεκπαίδευση Ελλήνων, παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών: ανάγκη για ένα σχολείο σύνθεσης πολιτισμών» (με Κ. Χατζηδήμου), στο: Πυργιωτάκης, Ι. & Οικονομίδης, Β. (2010) (επιμ.). *Περί Παιδείας Διάλογος*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 79-89.
2. «Η εκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας σήμερα: διαπιστώσεις, προβλήματα και προοπτικές», στο: *Η αναβάθμιση του Λυκείου και τα συστήματα πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση: οι αναγκαίες αλλαγές. Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης* (2010). Αθήνα: ΠΟΣΔΕΠ & Εκδόσεις Πλέθρον, σσ. 71-81.
3. «Οι κατ' οίκον εργασίες των μαθητών μέσα από την αναδίφηση της σχετικής παιδαγωγικής βιβλιογραφίας – διαπιστώσεις και πρόταση», στο: Μπόμπας, Λ. (2010) (επιμ.) *Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα*. Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη, σσ. 37-49.
4. «Η ποιοτική αναβάθμιση του έργου του Λυκείου σε συνάρτηση με την αλλαγή του ισχύοντος συστήματος πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: μύθος ή πραγματικότητα;», *ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ* γ', τ. 72/2010, σσ. 81-91 (Περιοδικό Μαθηματικής Παιδείας, Αφιέρωμα στην Διαδικασία Πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση).
5. «Η παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση των μαθηματικών σήμερα: ο μεγάλος απών από τα προγράμματα σπουδών των μαθηματικών τμημάτων», στο: Πρακτικά Η' Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα: *Μαθηματικά και Ανθρωπιστικές Επιστήμες*, (2009). Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, σσ. 194-217.
6. «Τα Διδασκαλεία Δημοτικής Εκπαίδευσης σήμερα: μία εκπαιδευτικο-πολιτική θεώρηση», στο: Ταρατόρη, Ελ., (2009) (επιμ.), Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα: *Διδασκαλεία: παρελθόν, παρόν και μέλλον*. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 43-56.
7. «Παιδαγωγικά Τμήματα και Παιδαγωγική Επιστήμη: μια κριτική αποτίμηση», στο: Ταρατόρη, Ελ. κ.ά., (2007) (επιμ.), *Παιδαγωγικά Τμήματα: παρελθόν, παρόν και μέλλον*. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 67-75.

8. «Οι κατ' οίκον εργασίες από την πλευρά των μαθητών του δημοτικού σχολείου: μία εμπειρική προσέγγιση» (με Π. Στραβάκου, Μ. Κουγιουρούκη), στο: Χατζηδήμου, Δ. κ.ά. (2007) (επιμ.), Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο, *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα*, Πρακτικά. Τόμος Β'. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 227-235.
9. «Ο ρόλος του επόπτη στην εφαρμογή της μικροδιδασκαλίας: Μία εμπειρική προσέγγιση» (με Ελ. Ταρατόρη), στο: Τριλιανός, Α. κ.ά., (2006) (επιμ.), *Αναγνώριση. Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Θεόδωρο Γ. Εξαρχάκο*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών, σσ. 466-486.
10. «Η απόκτηση αυτοπεποίθησης των μελλοντικών εκπαιδευτικών μέσα από το παράδειγμα της χρήσης του βίντεο στη μικροδιδασκαλία: μια εμπειρική προσέγγιση» (με Μ. Κουγιουρούκη). Στο: Τριλιανός, Α. & Καράμηνας, Ι., (2005) (επιμ.). *Μάθηση και διδασκαλία στην κοινωνία της γνώσης*, τόμος Α'. Αθήνα: Κέντρο Έρευνας Επιστήμης και Εκπαίδευσης (Κ.Ε.ΕΠ.ΕΚ.), σσ. 504-511.
11. «Απόψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το ζήτημα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού», στο: Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής, Γ., (2005) (επιμ.). *Εκπαιδευτικά Ανάλεκτα*, Τιμητικός Τόμος για τον Βύρωνα Γ. Μασσιάλα. Αθήνα: Ατραπός, σσ. 843-870.
12. «Η συμβολή των διδακτικών δεξιοτήτων στην εκπαίδευση και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: το παράδειγμα της μικροδιδασκαλίας» (με Ελ. Ταρατόρη), στο: Κουτσουβάνου, Ε. κ.ά., (2003) (επιμ.). *Γνώσεις, αξίες και δεξιότητες στη σύγχρονη εκπαίδευση*. Αθήνα: ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.Ε.Κ, σσ. 190-200.
13. «Η Παιδαγωγική Επιστήμη στη χώρα μας σήμερα: καταξίωση ή απαξίωση;», στο: Χατζηδήμου, Δ., (2003) (επιμ.). *Η εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην Ελλάδα τα τελευταία 50 χρόνια*. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 429-442.
14. «Η εκπαιδευτική έρευνα στην ελληνική εκπαίδευση: παρελθόν, παρόν και μέλλον», στο: Παπάς, Α. κ.ά., (2002) (επιμ.). *Πρακτικά 2^ο Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος*. *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα*. Τόμος Α'. Αθήνα: Ατραπός, σσ. 27-37.

15. «Η ομαδική διδασκαλία στη διδακτική πράξη» (με Ελ. Ταρατόρη), στο: Πυργιωτάκης, Ι., (2001) (επιμ.). *Ολοήμερο Σχολείο. Λειτουργία και Προοπτικές*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. σσ. 131-140.
16. «Το πρόβλημα των εργασιών των μαθητών και η αντιμετώπισή του- πρακτικές οδηγίες για τον εκπαιδευτικό του ολοήμερου σχολείου» (με Γ. Βρεττό και Ελ. Ταρατόρη), στο: Πυργιωτάκης, Ι., (2001) (επιμ.). *Ολοήμερο Σχολείο. Λειτουργία και Προοπτικές*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β., σσ. 141-158.
17. «Η μέθοδος Project στο σχολείο» (με Ελ. Ταρατόρη), στο: Πυργιωτάκης, Ι. (2001) (επιμ.). *Ολοήμερο Σχολείο. Λειτουργία και Προοπτικές*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β., σσ 115-130.
18. «Η συμβολή των παιδαγωγών στην καταξίωση της Παιδαγωγικής ως επιστήμης στη χώρα μας σήμερα: το παράδειγμα του Π. Ξωχέλλη», στο: Δ. Χατζηδήμου, (2001) (επιμ.). *Παιδαγωγική και Εκπαίδευση, τιμητικός τόμος για τα 65χρονα του καθηγητή Π. Ξωχέλλη*. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 759-780.
19. «Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στο ξεκίνημα της νέας χιλιετίας: μία πρόταση για συζήτηση» (με Π. Στραβάκου), στο: Ουζούνης, Κ. & Καραφύλλης, Α., (2001) (επιμ.). *Ο δάσκαλος του 21^{ου} αιώνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση*. Ξάνθη: εκδόσεις Σπανίδη, σσ. 56-64.
20. «Η εκπαιδευτική πολιτική των δύο τελευταίων ετών: πορεία ανάβασης ή κατάβασης», στο: Ταρατόρη Ελ. κ.ά., (2000) (επιμ.). *Πρακτικά του 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Μικροδιδασκαλίας*. Αθήνα – Αλεξανδρούπολη, σσ. 32-56.
21. «Εκτιμήσεις μαθητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για την επιθετικότητα των εκπαιδευτικών, των γονιών και των ιδίων. Μια εμπειρική προσέγγιση» (με Ελ. Ταρατόρη), στο: 2^ο Πανελλήνιο Παιδαγωγικό Συνέδριο Εταιρείας Παιδαγωγικών Επιστημών Κομοτηνής. *Ψυχοκοινωνικά Προβλήματα, Απειθαρχία – Επιθετικότητα – Βία – Εγκληματικότητα στο σχολείο και στην κοινωνία*, (1996). Κομοτηνή, σσ. 83-87.

Ε) Άλλες δημοσιεύσεις

Λήμματα στο Λεξικό της Παιδαγωγικής

1. «Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος (Π.Ε.Ε.)», στο: Ξωχέλλης, Π. (2007). (επιμ.). *Λεξικό της Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 513-515.
2. «Μετεκπαίδευση», στο: Ξωχέλλης, Π. (2007). (επιμ.). *Λεξικό της Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 451-454.
3. «Κατ' οίκον εργασίες των μαθητών», στο: Ξωχέλλης, Π. (2007). (επιμ.). *Λεξικό της Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 343-345.
4. «Διδακτική», στο: Ξωχέλλης, Π. (2007). (επιμ.). *Λεξικό της Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 145-148.
5. «Διδακτικές Θεωρίες», στο: Ξωχέλλης, Π. (2007). (επιμ.). *Λεξικό της Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, σσ. 141-145.